

Koers houden, kansen pakken, krachten bundelen

Samen werken aan de ambities van het Raadsprogramma 2026-2030

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Programma 1 - Bestuur en dienstverlening	5
Wat zetten we door?	6
Veilige en weerbare samenleving	7
Betrokken inwoners en duidelijke communicatie	8
Gebiedsgericht en wijkgericht werken	9
Digitale, veilige en datagedreven dienstverlening	10
Planning	11
Indicatoren	12
Programma 2 - Samen leven	13
Wat zetten we door?	14
Verenigingen, vrijwilligers en cultuur	15
Gezond en vitaal leven	16
Bestaanszekerheid en meedoen	17
Toegankelijke en betaalbare zorg	18
Jongeren, onderwijs en ontwikkeling	19
Sterke wijken en sociale samenhang	20
Planning	21
Indicatoren	24
Programma 3 - Ruimte voor wonen en verplaatsen	25
Wat zetten we door?	26
Voldoende woningen bouwen	27
Samenhangende gebiedsontwikkeling	28
Betaalbaar en passend wonen	29
Kwalitatieve, groene en toegankelijke openbare ruimte	30
Bereikbare en verkeersveilige gemeente	31
Planning	32
Indicatoren	34
Programma 4 - Economie en werk in Etten-Leur	35
Wat zetten we door?	36
Toekomstbestendige bedrijventerreinen	37
Levendige centra en vitale wijkvoorzieningen	38
Vrijetijdseconomie, toerisme en erfgoed	39
Toekomstbestendige agrarische sector en buitengebied	40
Planning	41
Indicatoren	42
Programma 5 - Duurzaam denken en doen in Etten-Leur	43
Wat houden we vast?	44
Circulaire economie en grondstoffen	45
Aardgasvrije en energiezuinige woningen	46
Energie-infrastructuur en netcongestie	47
Duurzame en innovatieve bedrijven	48
Klimaatbestendige en gezonde leefomgeving	49
Duurzame gebouwen en vastgoed	50
Planning	51
Indicatoren	52

Koers houden, kansen pakken, krachten bundelen

Zo gaan wij de komende raadsperiode als college aan de slag. We bouwen voort op wat het gemeentebestuur in de vorige periode in de steigers heeft gezet. Toen werkten we al samen met een breed raadsprogramma. We waren trots op de resultaten van 'Vier jaar met ELkaar'. In deze vier jaar heeft de vorige gemeenteraad het fundament gelegd waarop we nu verder kunnen bouwen. In het nieuwe raadsprogramma, met input van alle politieke fracties en van inwoners en maatschappelijke partners, houden we die koers vast en kijken we vooruit.

Ambitieus raadsprogramma
Het is een ambitieus raadsprogramma. Daarvoor zal het de komende jaren nodig zijn om krachten te bundelen. We zullen als gemeentebestuur in lobby en netwerken ondersteuning en middelen moeten aanboren om woningen te kunnen (blijven) bouwen en ons wegennet aan te kunnen passen. Krachten bundelen in de regio, samenwerken met andere overheden en instellingen. De uitdagingen, ook op sociaal gebied, zijn groot en de middelen schaars. Dan moet je samen optrekken. Dat doen we ook graag met onze inwoners, ondernemers en alle maatschappelijke organisaties en verenigingen die Etten-Leur rijk is. Met de stadse voorzieningen en het dorpse karakter is Etten-Leur een prachtige plek en dat willen we allemaal graag zo houden.

Compact College-uitvoeringsplan
Na de vaststelling van het raadsprogramma 2026-2030 hebben we dit in de zomer uitgewerkt tot een college-uitvoeringsplan. Daarbij zetten we lopende activiteiten voort uit de vorige bestuursperiode. Het raadsprogramma hebben we compact en concreet vertaald naar doelen en acties. Per programma zijn daarnaast enkele indicatoren opgenomen. Het plan is dynamisch: de komende jaren kunnen acties worden toegevoegd, aangepast of beëindigd op basis van nieuwe ontwikkelingen of besluiten van de gemeenteraad. De doelen en acties zijn financieel verwerkt in de begroting; over de financiële stand van zaken rapporteren we via de bestuursrapportages en de jaarrekening. We willen bij de jaarrekening een apart inhoudelijk jaarverslag maken zodat we beter over het voetlicht brengen wat de stand van zaken is van alle projecten en acties.

Voortgang volgen en bijsturen als dat nodig is
Bij ieder planning- en controlmoment kunnen we voorstellen doen om doelen of acties bij te stellen. Ook de gemeenteraad kan op deze momenten sturen op de uitvoering van het raadsprogramma. De indicatoren geven inzicht in ontwikkelingen binnen onze gemeente, maar zeggen niet altijd voldoende over de daadwerkelijke impact van onze acties. Daarom nemen we per programma enkele indicatoren op, met links naar de bronnen waar ook actuele waarden en aanvullende indicatoren te vinden zijn. Samen met de gemeenteraad willen we ervaring opdoen met het sturen op indicatoren en het formuleren van passende ambities.

Kortom, we staan aan het begin van een veelbelovende raadsperiode waarin we samen voor mooie ambities gaan. We houden koers, pakken kansen en bundelen onze krachten. Zo zorgen we er samen voor dat Etten-Leur ook in de toekomst een prachtige gemeente is en blijft.

Het college van burgemeester en wethouders

Programma 1
Bestuur en dienstverlening

Het programma Bestuur en dienstverlening gaat over een betrouwbare, duidelijke en nabije gemeente, met menselijke maat, goede dienstverlening en heldere communicatie. Veiligheid, participatie, wijkgericht werken en weerbaarheid staan centraal, met oog voor betaalbaarheid en uitvoerbaarheid.

Wat zetten we door?

Binnen dit programma bouwen we voort op een koers die draait om vertrouwen, veiligheid en nabijheid. We zetten de menselijke maat centraal in ons handelen. Dat betekent dat we ruimte willen laten voor maatwerk, zodat mensen zich gezien en serieus genomen voelen. We blijven streven naar een gemeente die betaalbaar en servicegericht is, zonder onnodige drempels en procedures. Veiligheid zien we daarbij als een fundamentele voorwaarde: een veilige leefomgeving, goede voorzieningen en een overheid die voorbereid is op verstoringen en crisis.

We houden vast aan een open en actieve relatie met de samenleving. We blijven investeren in goede communicatie, zowel persoonlijk als digitaal. Inwoners moeten weten waar de gemeente voor staat, wat de gemeente in het algemeen en de raad in het bijzonder besluit en waarom. Dat vraagt om duidelijke uitleg en heldere beantwoording van vragen van inwoners, ook als besluiten lastig zijn of niet iedereen tevreden stellen. We vinden persoonlijk contact belangrijk. We zoeken inwoners op in de wijken om hun ideeën en zorgen te horen en initiatieven te stimuleren. Initiatieven uit de samenleving krijgen de ruimte en ondersteuning die ze verdienen.

We willen een transparante en betrouwbare overheid zijn. Inwoners moeten kunnen begrijpen hoe besluiten tot stand komen en wie waarvoor verantwoordelijk is. In regionale samenwerking blijven we actief en constructief, met oog voor de belangen van Etten-Leur en haar inwoners.

Veilige en weerbare samenleving

Wat willen we bereiken?
We vergroten de fysieke en sociale veiligheid, pakken ondermijning en overlast gericht aan en versterken de weerbaarheid van inwoners, bedrijven en gemeentelijke organisatie.

Wat gaan we doen?

Actualiseren veiligheidsprogramma

Eenmaal in de 4 jaar actualiseren we het veiligheidsprogramma.

Lokale implementatie 'Veilige Jaarwisseling'

Nieuwe landelijke regelgeving en beleidsontwikkelingen rondom de jaarwisseling vertalen naar een helder lokaal vergunningen-, toezicht- en handhavingskader.

Aanpak straatintimidatie en geweld tegen vrouwen

We voeren de motie straatintimidatie van de raad van november 2025 uit. Door middel van het opstellen van een plan van aanpak en deze vervolgens uit te voeren. Daarnaast werken we aan een nieuw regionaal beleidskader, waarin aandacht voor geweld tegen vrouwen wordt meegenomen.

Veilige openbare ruimte en regulering fatbikes

Met juridisch onderzoek en beleidsanalyse brengen we de wenselijkheid, haalbaarheid en effecten van fatbike-vrije zones in beeld. Dit resulteert in een onderbouwd besluit over eventuele invoering en aanvullende maatregelen ter verbetering van de verkeersveiligheid en leefbaarheid.

Uitvoeren programma weerbaarheid

We bereiden ons voor op een weerbare samenleving om in crisissituaties zo snel mogelijk weer te kunnen functioneren. Bijbehorende deelprojecten zijn:

- Bedrijfscontinuïteit
- Doorontwikkeling crisisorganisatie
- Vitale voorzieningen
- Zelfredzaamheid en samenredzaamheid
- Communicatie

Datagedreven aanpak Ondermijning en Veilige Bedrijventerreinen

Meer inzicht verkrijgen in signalen, risico's en ontwikkelingen rondom ondermijnende criminaliteit om gerichter te kunnen sturen op preventie, toezicht, handhaving en samenwerking.

Invoering van themagerichte controles door BOA's

Door meldingen, incidenten en hotspotanalyses te combineren met signalen uit de wijken zetten we BOA-capaciteit gericht en effectief in. Samen met politie en ketenpartners richten we ons op de thema's die de grootste impact hebben op leefbaarheid en veiligheid, zoals bijvoorbeeld jeugdoverlast, afval, verkeer, alcohol en evenementen. Hierdoor neemt de zichtbaarheid van BOA's toe, kunnen overlastsituaties sneller worden aangepakt en wordt de inzet aantoonbaar effectiever.

Betrokken inwoners en duidelijke communicatie

Wat willen we bereiken?
We betrekken inwoners en partners tijdig en betekenisvol en communiceren persoonlijk duidelijk en toegankelijk.

Wat gaan we doen?

Doorontwikkelen routeplanner participatie en communicatie

We verbeteren de werkwijze en benaming van de startnotitie, evalueren participatietrajecten vaker en beter, en houden alle trajecten en resultaten consequent bij. Daarbij hoort ook het verbeteren van de inzet van de website *Etten-Leur maken we samen* en andere online participatie-mogelijkheden.

Meer inzet op heldere taal

We maken een plan van aanpak om heldere taal nog beter in te zetten. Daarin zijn verschillende opties mogelijk zoals AI-toepassingen, het toetsen van onze standaardbrieven, schrijfcoaches en trainingen heldere taal.

Gebiedsgericht en wijkgericht werken

Wat willen we bereiken?
We verbinden sociale en fysieke opgaven in wijken en werken met inwoners en partners aan gebiedsplannen en wijkagenda's.

Wat gaan we doen?

Toekomstbestendig wijkgericht werken

In 2026 stellen we een plan van aanpak op om het wijkmanagement toekomstbestendig te maken. Dit plan omvat een integrale aanpak tussen fysieke en sociale vraagstukken. We starten met een gebieds-/wijkplan en een wijkagenda als proef voor deze nieuwe werkwijze. Binnen de pilot wijkagenda doen we tevens ervaring op met het werken met een wijkbudget en evalueren we de werking en resultaten hiervan.
Bijbehorende deelprojecten zijn:
Pilot gebieds-/wijkplan + evaluatie
Pilot wijkagenda + evaluatie
Pilot wijkbudget

Ontwikkelen platform initiatieven en initiatievenmakelaar

We onderzoeken de mogelijkheden voor een digitaal platform om bewonersinitiatieven zichtbaar te maken en we verkennen het werken met een initiatievenmakelaar.

Digitale, veilige en datagedreven dienstverlening

Wat willen we bereiken?
We bieden betrouwbare en toekomstbestendige dienstverlening en benutten data en AI veilig en verantwoord.

Wat gaan we doen?

Implementeren Europese AI Act

We richten beleid, processen en toezicht in voor het gebruik van AI binnen de gemeente. Hierbij worden AI-toepassingen geïnventariseerd, risico's beoordeeld, medewerkers bewust gemaakt van verantwoord AI-gebruik en wettelijke verplichtingen rondom transparantie, menselijk toezicht en documentatie geborgd.

Implementeren Data Governance Act (DGA)

We ontwikkelen beleid, processen en verantwoordelijkheden voor het delen, beheren en gebruiken van data conform de Data Governance Act.

Implementeren Cyberbeveiligingswet

De wettelijke maatregelen uit de Cyberbeveiligingswet (NIS2) worden ingericht en geïmplementeerd. Daaronder vallen risicoanalyses, incidentmanagement, leveranciersbeheer, monitoring, bewustwording en governance.

Planning Programma Bestuur en dienstverlening

	2026	2027	2028	2029	2030
1. Actualiseren veiligheidsprogramma	x	x			
2. Aanpak straatintimidatie	x				
3. Invoering van themagerichte controles BOA's		x	x	x	x
4. Veilige openbare ruimte en regulering fatbikes		x	x		
6. Lokale implementatie 'Veilige Jaarwisseling'	x	x			
7. Uitvoeren programma weerbaarheid	x	x	x	x	x
8. Datagedreven aanpak ondermijning en veilige bedrijventerreinen		x			
9. Doorontwikkelen routeplanner participatie en communicatie	x	x	x	x	
11. Opstellen plan van aanpak heldere taal		x			
12. Toekomstbestendig wijkgericht werken	x	x	x	x	x
13. Ontwikkelen platform initiatieven en initiatievenmakelaar				x	
14. Implementeren Cyberbeveiligingswet	x	x	x	x	x
15. Implementeren Europese AI Act		x	x	x	x
16. Implementeren Data Governance Act (DGA)		x	x	x	x

Indicatoren Programma Bestuur en Dienstverlening

Veilige en weerbare samenleving
- Misdrijven per 10.000 inwoners
- Veilig Thuis meldingen (ex-)partnergeweld
- Sociale onveiligheid
- Aantal van de 41 VNG-punten van het programma Weerbaarheid gerealiseerd
- Aantal meldingen, handhavingsacties, aanpak afvaldumpingen, inzet bij evenementen

Bronnen:
Waarstaatjegemeente (Openbare Orde en Veiligheid, Burgerpeiling)
Eigen projectregistraties

Betrokken inwoners en duidelijke communicatie
- Tevredenheid over het betrekken van inwoners
- Waardering samenwerking gemeente-inwoners
- Luisteren naar inwoners
- Waardering communicatie en voorlichting
- Beoordeling gebruik heldere taal

Bronnen:
Waarstaatjegemeente (Burgerpeiling en Klantbeleving)

Gebiedsgericht en wijkgericht werken
- Waardering buurt als leefomgeving
- Inzet-bereidheid door inwoners voor leefbaarheid buurt
- Tevredenheid welzijnsvoorzieningen

Bron: Waarstaatjegemeente (Burgerpeiling)

Digitale, veilige en datagedreven dienstverlening
- Waardering digitale dienstverlening

Bron: Waarstaatjegemeente (Klantbeleving)

Programma 2
Samen leven in Etten-Leur

Het programma Samen leven in Etten-Leur gaat over het faciliteren van goede voorzieningen zodat iedereen mee kan doen in de gemeente. Op het gebied van Onderwijs, jeugdzorg, Wmo, zorg en welzijn, werk en inkomen. Het draait om goede voorzieningen op het gebied van sport, cultuur, recreatie en ontmoeting.

Wat zetten we door?

Wij blijven bouwen aan een Etten-Leur waar iedereen mee kan doen en zich veilig, gezien en welkom voelt. Een gemeente waarin kansen eerlijk worden verdeeld en waar iedereen ruimte krijgt om hun leven naar eigen inzicht vorm te geven. We kiezen nadrukkelijk voor een sterke sociale basis, dichtbij huis, met voorzieningen die toegankelijk en betaalbaar zijn voor iedereen die ze nodig heeft.

We hanteren een integrale benadering waarbij de inzet van de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet integraal worden gezien. Dit doen we vanuit een integrale vraagbenadering. Dat wil zeggen dat we samen met de inwoner kijken naar de hele situatie, zodat onze ondersteuning goed aansluit op de behoeften van het betreffende huishouden.

We houden vast aan een inclusief sociaal beleid, voor alle doelgroepen, dat uitgaat van de kracht en het perspectief van inwoners. We denken niet vanuit systemen, maar vanuit het dagelijks leven van onze inwoners. Voorkomen is beter dan genezen, dus we hebben aandacht voor preventie, vroeg signaleren en ondersteuning op maat. Problemen worden zo niet onnodig groot. Wanneer zorg of hulp nodig is, zorgen we dat deze dichtbij, begrijpelijk en van goede kwaliteit is.

Goede voorzieningen vormen de ruggengraat van het sociale leven in Etten-Leur. Sport, cultuur, recreatie en ontmoeting dragen bij aan gezondheid, verbondenheid en welzijn. Verenigingen en maatschappelijke organisaties spelen hierin een onmisbare rol. Vrijwilligers zijn daarin van grote waarde. We ondersteunen hen, versterken hun eigen kracht en stimuleren samenwerking, zodat zij hun betekenis voor de gemeenschap kunnen blijven waarmaken.

We zetten de ingezette lijn voort om inwoners zoveel mogelijk regie te geven over hun eigen leven. Of het nu gaat om opgroeien, werken, rondkomen of ouder worden: we willen dat mensen hun talenten kunnen ontwikkelen en benutten. Positieve gezondheid is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Niet de aandoening, maar wat iemand wél kan en wil, staat centraal. Het vangnet van de overheid is er voor mensen die het niet zelf of samen met anderen redden. We houden vast aan een menselijke maat in werk en inkomen en behouden de huidige regelingen voor armoedebestrijding en laagdrempelige schuldhulpverlening.

Verenigingen, vrijwilligers en cultuur

Wat willen we bereiken?
We versterken verenigingen, vrijwilligers en culturele voorzieningen als basis voor een levendige gemeenschap.

Wat gaan we doen?

Stimuleren cultuuractiviteiten en -voorzieningen

We voeren het uitvoeringsplan cultuur uit en versterken daarmee een toegankelijk en gevarieerd cultureel aanbod in Etten-Leur. We zetten de cultuureducatie voort en stimuleren inwoners om actief deel te nemen aan culturele activiteiten. Over de voortgang en bereikte resultaten informeren we de gemeenteraad periodiek.

Herhuisvesting Heemkundekring

We ondersteunen de Heemkundekring bij de zoektocht naar passende huisvesting. Daarbij sluiten we aan bij de uitgangspunten van de beleidsnota maatschappelijke accommodaties en betrekken we de huisvestingsvraag bij de ontwikkeling van het nieuwe subsidiebeleid. Het doel is te komen tot een duurzame en passende oplossing die de activiteiten en collectie van de Heemkundekring ondersteunt.

Updaten subsidieverordening

We actualiseren de algemene subsidieverordening en vertalen deze na besluitvorming door naar de subsidieregelingen. Hiermee zorgen we voor een duurzaam, transparant en uitvoerbaar subsidiestelsel dat aansluit bij huidige en toekomstige maatschappelijke behoeften. Daarnaast versterken we onze inzet op het benutten van externe subsidiemogelijkheden.

Ondersteunen verenigingen en vrijwilligers

We evalueren in 2026 de bestaande verenigingsondersteuning. Daarbij brengen we in beeld welke ondersteuning verenigingen en vrijwilligers nodig hebben en hoe de huidige functie daaraan bijdraagt. Op basis van de uitkomsten bepalen we hoe we de ondersteuning toekomstbestendig voortzetten, met aandacht voor continuïteit, samenwerking en het versterken van de eigen kracht van verenigingen en vrijwilligers.

Onderzoek zomerperiode maatschappelijke accommodaties

We onderzoeken wat financieel, organisatorisch en praktisch nodig is om maatschappelijke accommodaties in de zomerperiode open te houden. Daarbij brengen we de behoefte van gebruikers, de verwachte maatschappelijke meerwaarde en de gevolgen voor beheer en exploitatie in beeld. De uitkomsten vormen de basis voor besluitvorming over een eventuele ruimere zomeropenstelling.

Gezond en vitaal leven

Wat willen we bereiken?
We bevorderen gezondheid, mentale veerkracht, bewegen en preventie voor alle inwoners.

Wat gaan we doen?

Uitvoeren beleidsplan spelen en bewegen

We voeren het uitvoeringsplan bij het beleidsplan spelen en bewegen uit. Per wijk stellen we speelplannen op, waarin we de behoefte aan aantrekkelijke, veilige en toegankelijke speel- en beweegplekken vertalen naar concrete maatregelen. Zo stimuleren we inwoners van alle leeftijden om dichtbij huis meer te bewegen en elkaar te ontmoeten.

Uitvoering plan van aanpak suïcidepreventie

We voeren het vastgestelde lokale plan van aanpak suïcidepreventie uit en zetten de beschikbare rijksmiddelen hiervoor gericht in. Samen met betrokken partners werken we aan bewustwording, vroegtijdige signalering en passende ondersteuning. Daarmee willen we psychische problemen eerder herkennen en bijdragen aan het voorkomen van suïcide.

Aanpak Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)

We werken samen met regionale en lokale partners aan de uitvoering van het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). In 2026 stellen we een regionale werkagenda en een lokaal plan van aanpak op en vanaf 2027 voeren we deze uit. Daarmee versterken we de samenwerking tussen zorg en welzijn, zetten we in op preventie en dragen we bij aan toegankelijke en betaalbare ondersteuning voor inwoners.

Actualiseren Uitvoeringsplan sportvisie

We stellen in 2027 een geactualiseerd uitvoeringsplan voor de sportvisie op. Daarin vertalen we in samenwerking met lokale sportclubs en verenigingen de ambities voor sport en bewegen naar concrete maatregelen, prioriteiten en samenwerkingsafspraken. Na vaststelling voeren we het plan uit, zodat sport en bewegen toegankelijk blijven en bijdragen aan gezondheid, ontmoeting en participatie.

Bestaanszekerheid en meedoen

Wat willen we bereiken?
Iedere inwoner kan meedoen en heeft perspectief op financiële zekerheid, ontwikkeling en werk.

Wat gaan we doen?

Uitvoering plan schuldhulpverlening

Het beleidsplan schuldhulpverlening 2025-2028 vormt de basis voor het uitvoeringsplan. Dit plan is opgesteld op basis van een aantal doelstellingen. Het voorkomen van schulden en als er schulden zijn uit de schulden helpen en een duurzame uitstroom. preventie (armoedeval) en afbouw van inwoners in schuld door het gebruik van het aantal voorzieningen te stimuleren en beter beschikbaar te maken.

Voortzetten versterken Taal en digitale vaardigheden

Er is een regionaal plan van aanpak. Hier geven we uitvoering aan binnen de regionaal toegekende middelen van de Wet Educatie Beroepsonderwijs.

Eerste fase Participatiewet in balans

De implementatie van de eerste fase participatiewet in balans loopt al en wordt begin 2027 afgerond.

Uitvoeren Armoedepact “Op weg naar financiële veerkracht”

We zetten de huidige werkwijze voort door bijvoorbeeld het organiseren van één netwerkbijeenkomst per jaar. Daarnaast blijven we werken aan preventie (armoedeval), we stimuleren van het gebruik van het aantal voorzieningen en maken deze beter beschikbaar. Inwoners moeten ongeacht hun financiële situatie mee kunnen doen in de samenleving. Onder dit project valt ook het deelproject ‘Sport- en cultuurfonds versterken.

Opstellen uitvoeringsplan Armoede

Het uitvoeringsplan wordt opgesteld en vastgesteld door het college in 2027. In dit plan wordt expliciet aandacht gegeven aan Kinderarmoede, met daarbij inzet op het verbeteren van de toegankelijkheid van regelingen door het vereenvoudigen van regelingen en aanvraagprocedures en het herijken van het aanbod van minimumvoorzieningen.

Kansen op werk vergroten voor specifieke doelgroepen

We onderzoeken waar kansen liggen in Etten-Leur. Aansluiting op onderwijs-arbeidsmarkt (inhoud opleidingen) loopt via regionale samenwerkingen tussen onderwijs en bedrijfsleven (Human Capital Agenda, Regionaal Werkbedrijf). Daarnaast loopt de invulling van de samenwerking onderwijs-overheid in het kader van de Wet van School naar Duurzaam Werk (Werkcentrum, Doorstroompunt en Werkplein). Inmiddels zijn de doorstroomcoaches opgenomen in de begroting. De consequenties voor de benodigde capaciteit Werkplein zijn nog niet inzichtelijk.

Fysieke locatie Werkcentrum WB in Etten-Leur realiseren

Het Regionaal Werkcentrum is het centrale loket voor werk en arbeidsontwikkeling in de regio West-Brabant. Vanuit een centrale locatie (Breda) werken het UWV en gemeenten samen met onderwijs en werkgevers aan de begeleiding van werkzoekenden en werkenden naar (ander) werk, adviseren van werkenden en werkgevers over loopbaanontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van personeel. We onderzoeken de mogelijkheid om in Etten-Leur een advies- en informatielocatie te realiseren waar inwoners en werkgevers uit onze gemeente terecht kunnen.

Toegankelijke en betaalbare zorg

Wat willen we bereiken?
Inwoners krijgen tijdig passende ondersteuning en we houden Wmo en jeugdzorg toekomstbestendig en betaalbaar.

Wat gaan we doen?

Doorontwikkelplan jeugd - Preventie

We geven uitvoering aan het doorontwikkelplan Jeugd en versterken samen met onze partners de preventieve ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen. Door vroegsignalering en een sterke pedagogische basis dragen we bij aan het voorkomen van zwaardere jeugdhulp en het vergroten van de ontwikkelkansen van kinderen en jongeren.

Doorontwikkelplan jeugd - Normaliseren

Om een daling van het aantal jongeren in de jeugdhulp te realiseren en de stijging naar jeugdhulp een halt toe te roepen, zijn we in 2024 gestart met het proces normaliseren. Samen met het onderwijs, de kinderopvang, de huisartsen, de jeugdprofessionals en een vertegenwoordiging van ouders en jeugdigen gaan we het gesprek aan om het pad naar de normale ontwikkeling te verbreden en daarmee de instroom in de jeugdzorg te verminderen. Binnen dit project worden drie pilots uitgevoerd: campagne normaliseren, praatplaat normaliseren en inventariseren en borgen initiatieven die raken aan normaliseren

Uitvoeren maatregelen HHM onderzoek

Naar aanleiding van het HHM-onderzoek zijn diverse verbetermaatregelen in uitvoering, waaronder vernieuwingen in huishoudelijke ondersteuning, jeugdhulp, datagericht werken en resultaatgericht contractmanagement. De komende jaren werken we verder aan de versterking van de sociale basis, passende ondersteuning voor inwoners en een meer effectieve inzet van beschikbare middelen.

Transitie gesloten plaatsen jeugdzorg plus

Deze landelijke opgave wordt regionaal ingevuld. De afbouw van de gesloten jeugdzorg zal gelijktijdig moeten opgaan met alternatieven. Dit is een landelijke opgave die regionaal wordt uitgewerkt; de lokale invloed is beperkt. De gesloten jeugdzorg wordt stapsgewijs afgebouwd, terwijl tegelijkertijd passende alternatieven worden ontwikkeld. Het doel is om vanaf 2030 geen jeugdigen meer gesloten te plaatsen. Dit kan extra kosten met zich meebrengen, waarvan de omvang nog niet bekend is.

Ontwikkelen Stevig Lokaal Team

Stevige Lokale Teams richt zich op het versterken van de samenwerking en innovatie binnen het sociaal domein, met als doel inwoners effectief en passend te ondersteunen. Voor de ontwikkeling hiervan is een aanpak opgesteld.

Doorontwikkelplan jeugd - Verbinding onderwijs-jeugd

Binnen het doorontwikkelplan jeugd werken we de komende jaren vier deelprojecten verder uit. Het gaat om ambulant jeugdprofessionals in het onderwijs, de verbinding, de trampolinegroep en de hoogbegaafdheidsklas. Met deze deelprojecten versterken we de ondersteuning van kinderen, jongeren en gezinnen in hun directe leefomgeving. De nadruk ligt op vroegtijdige signalering, laagdrempelige ondersteuning en een goede samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en andere betrokken partners.

Doorontwikkelen samenwerking Wmo van 6 naar 9 gemeenten

We werken mee aan het regionale plan van aanpak om de samenwerking op het gebied van de Wmo met De6-gemeenten uit te breiden naar samenwerking met 9 gemeenten.

Jongeren, onderwijs en ontwikkeling

Wat willen we bereiken?
Kinderen en jongeren krijgen kansen om zich te ontwikkelen, mee te doen en hun toekomst in Etten-Leur vorm te geven.

Wat gaan we doen?

Plan structureel budget evenementen opstellen

We stellen een plan op voor een structureel budget voor evenementen. Daarmee creëren we meer duidelijkheid over de ondersteuning van evenementen en dragen we bij aan een aantrekkelijk, gevarieerd en toekomstbestendig evenementenaanbod in Etten-Leur.

Vernieuwing onderwijsagenda

In 2026 evalueren we de huidige onderwijsagenda. In 2027 stellen we een nieuwe onderwijsagenda met een uitvoeringsprogramma op voor 2028 en de daaropvolgende jaren. Voor de pilot inclusief onderwijs vindt in 2027 eerst een verkennend onderzoek plaats.

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

We werken samen met de schoolbesturen aan een toekomst-bestendige en kwalitatief goede onderwijshuisvesting. In 2027 actualiseren we het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) en maken we afspraken over de benodigde investeringen, planning en uitvoering. Hiermee zorgen we voor passende, duurzame en toegankelijke schoolgebouwen die aansluiten bij de ontwikkeling van het onderwijs en de behoeften van leerlingen.

Jongerenagenda opstellen

We stellen een jongerenagenda op in 2027. Dat doen we met en in samenspraak met jongeren. We willen eerst inzicht krijgen in de behoeften en wensen van jongeren. Vanaf 2028 voeren we een nieuwe agenda uit. Daarin worden de volgende punten meegenomen: aandacht voor mentale gezondheid en het stimuleren van evenementen/activiteiten voor jongeren en het behoud van bruisende ontmoetingsplekken. Voor de mentale gezondheid doen we een marktverkenning naar de inzet van Mental Hubs.

Sterke wijken en sociale samenhang

Wat willen we bereiken?
We versterken sociale netwerken, inclusie en zelf-en samenredzaamheid in buurten en wijken.

Wat gaan we doen?

Voortzetten project "Eén tegen eenzaamheid"

We zetten de aanpak van eenzaamheid voort en werken samen met maatschappelijke partners aan het versterken van sociale verbindingen. Met activiteiten gericht op ontmoeting, signalering en ondersteuning helpen we inwoners om mee te doen en sociale contacten op te bouwen en te behouden. Hiermee dragen we bij aan een inclusieve en betrokken samenleving.

Voortzetten project "Dementievriendelijke gemeente"

We stellen samen met partners en inwoners met dementie ieder jaar een jaarplan op. Dat voeren we uit.

Voortzetten project "Samen leven in de wijk"

Samen met Alwel, GGz Breburg en de gemeente werken we aan inclusieve, leefbare wijken, waarin iedereen zich welkom, veilig en verbonden voelt. In het bijzonder inwoners met een psychische en sociale kwetsbaarheid, vooral ook inwoners met onbegrepen gedrag.

Doorontwikkelen en uitrollen zorgzame buurten inclusief inzet community building

We richten ons in 2027 op het versterken en verduurzamen van communitybuilding in Etten-Leur. We evalueren de huidige aanpak, verlengen de inzet van communitybuilding voor de twee lopende pilots en bepalen op basis daarvan hoe we communitybuilding structureel willen vormgeven voor de toekomst. Dit doen we samen met onze woon-, welzijns- en zorgpartners. Daarnaast lopen de pilots van communitybuilding Veldbloemenhof, Wilbaan en Lange Schoor.

Uitvoeren plan anti-discriminatie

We stellen een plan van aanpak antidiscriminatie op en voeren maatregelen uit die bijdragen aan bewustwording, preventie en signalering van discriminatie. Hiermee werken we aan een inclusieve samenleving waarin iedereen gelijkwaardig kan deelnemen en zich welkom en veilig voelt.

Uitvoeren Mantelzorgondersteuning en waardering

We breiden het Steunpunt Mantelzorg (Surplus) uit met 1 fte om de wachtlijst terug te brengen, dit doen we tot april 2027. Eind 2026 vindt een tussentijdse evaluatie plaats over de effecten van deze uitbreiding.

Uitvoeren van de nulmeting voor basisvoorzieningen

We ontwikkelen een dashboard voor voorzieningen in Etten-Leur. Dit dashboard omvat de basisvoorzieningen van huisartsen, apotheken, fysiotherapeuten, buurtcentra/wijkgebouwen, drogisterijen, supermarkten en sportfaciliteiten. Dit dashboard wordt gebruikt bij het opstellen van gebiedsplannen.

Planning Programma Samen leven

	2026	2027	2028	2029	2030
1. Herhuisvesting Heemkundekring		x			
2. Stimuleren cultuuractiviteiten en - voorzieningen	x	x			
3. Plan opstellen voor Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)	x	x	x	x	x
4. Uitvoeren beleidsplan spelen en bewegen	x	x	x	x	x
5. Uitvoering uitvoeringsplan schuldhulpverlening	x	x	x		
6. Uitvoeren Armoedepact "Op weg naar financiële veerkracht"	x	x	x	x	x
7. Opstellen uitvoeringsplan Armoede		x	x	x	x
8. Doorontwikkelplan jeugd / preventie	x	x	x	x	x
9. Doorontwikkelplan jeugd / verbinding onderwijs-jeugd	x	x	x	x	
10. Doorontwikkelplan jeugd / Normaliseren	x	x			
11. Terugdringen gesloten plaatsen jeugdzorg plus	x	x	x	x	
12. Jongerenagenda opstellen		x	x	x	
13. Plan structueel budget evenementen opstellen	x	x	x	x	x
14. Vernieuwing onderwijsagenda	x	x	x	x	x
15. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)	x	x	x	x	x

	2026	2027	2028	2029	2030
16. Voorzetten versterken Taal en digitale vaardigheden	x	x	x	x	x
17. 1e fase Participatiewet in balans	x	x			
18. Kansen op werk vergroten voor specifieke doelgroepen	x	x			
19. Fysieke locatie Werkcentrum WB in Etten-Leur realiseren		x			
20. Uitvoeren maatregelen HHM onderzoek	x	x	x	x	x
21. Ontwikkelen Stevig Lokaal Team	x	x	x	x	x
22. Updaten subsidieverordening	x	x	x	x	x
23. Doorontwikkelen samenwerking Wmo van DE6 naar de DE9	x	x			
24. Voortzetten project Eén tegen eenzaamheid	x	x	x	x	x
25. Voortzetten project Dementievriendelijke gemeente	x	x	x	x	x
26. Uitvoeren Mantelzorgondersteuning en waardering	x	x	x	x	x
27. Uitvoering plan aanpak suïcidepreventie	x	x	x	x	x
28. Voortzetten project 'Samen leven in de wijk'.	x	x	x	x	x
29. Ondersteunen verenigingen en vrijwilligers	x	x	x	x	x
30. Doorontwikkelen en uitrollen zorgzame buurten	x	x	x	x	x
31. Langetermijnbeleid opstellen opvang Oekraïense ontheemden	x	x	x		
32. Uitvoeren plan anti-discriminatie	x	x	x	x	x
33. Opstellen Uitvoeringsplan sportvisie		x	x	x	x
34. Uitvoeren van de nulmeting voor basisvoorzieningen			x		
35. Onderzoek zomerperiode maatschappelijke accommodaties		x			

HAVENZICHT

Indicatoren Programma Samen leven

Verenigingen, vrijwilligers en cultuur
- Deelname aan verenigingsleven
- Deelname aan sportverenigingen
- Tevredenheid over het aanbod van culturele voorzieningen
- Percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet

Bron: Waarstaatjegemeente (Burgerpeiling, Sport en Cultuur)

Gezond en vitaal leven
- Voldoen aan de beweegrichtlijn;
- Ervaren eenzaamheid;
- Sociaal vangnet
- Mantelzorgers met hoge belasting

Bron: Waarstaatjegemeente (Burgerpeiling, Gezondheid en Sport en Cultuur)

Bestaanszekerheid en meedoen
- Aantal banen
- Huishoudens met een laag inkomen
- Personen met bijstandsuitkering
- Aantal minderjarige kinderen in een huishouden met langdurig laag inkomen

Bron: Waarstaatjegemeente (Onderwijs, Werk en inkomen)

Toegankelijke en betaalbare zorg
- Percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp
- Aantal unieke inwoners met een Wmo-voorziening
- Kosten Wmo en jeugdhulp
- Aantal jongeren dat gebruikmaakt van zorgzorg plus
- Tevredenheid inwoners over contacten met Wmo-loket
- Tevredenheid inwoners over contacten met CJG

Bron: Waarstaatjegemeente (Jeugd en jeugdhulpverlening), Zorgned, eigen klanttevredenheidsonderzoek Jeugdzorg, eigen gemeentelijke monitor Sociaal domein.

Jongeren, onderwijs en ontwikkeling
- Aantal jongeren van 12 tot 23 jaar dat zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat
- Jongeren met jeugdhulp

Bron: Waarstaatjegemeente (Onderwijs, Jeugd en jeugdhulpverlening)

Sterke wijken en sociale samenhang
- Eenzaamheid 18+
- Mantelzorgers met hoge belasting
- Tevredenheid over het aanbod van welzijnsvoorzieningen
- Waardering van de inspanning van de gemeente om inwoners te laten meedoen en meetellen

Bron: Waarstaatjegemeente (Gezondheid, Burgerpeiling)

Programma 3
Ruimte voor wonen en verplaatsen in Etten-Leur

Programma Wonen en verplaatsen gaat over voldoende en betaalbare woningen, goede bereikbaarheid en een veilige, groene leefomgeving. Belangrijke thema's zijn woningbouw, doorstroming op de huizenmarkt, openbare ruimte, gebiedsontwikkeling, mobiliteit, verkeersveiligheid en een toekomstbestendige infrastructuur.

Wat zetten we door?

Wij werken aan een groen, levendig en veilig Etten-Leur, waarin het prettig wonen, verblijven en bewegen is. De raad houdt vast aan de ingezette koers om wijken en buurten toekomstbestendig in te richten, met aandacht voor mensen van alle leeftijden en achtergronden. We blijven bouwen aan een gemeente waar voorzieningen dichtbij zijn en waar ruimte is voor ontmoeting, beweging en kwaliteit van leven.

We zetten de woningbouw op Haansberg voort. Dit plan zorgt voor de verdere groei en vernieuwing van Etten-Leur. We houden vast aan onze ambities op het gebied van woningbouw, bereikbaarheid, infrastructuur en duurzaamheid. Dat geldt ook voor kleinere plannen in binnenstedelijk gebied. Groei en ontwikkeling gaan voor ons samen met zorg voor een gezonde leefomgeving en met heldere keuzes over ruimtegebruik. De omgevingsvisie is hierbij het uitgangspunt.

Goede en betaalbare huisvesting blijft een kernwaarde. We blijven sturen op een evenwichtige woningbouwprogrammering, met voldoende ruimte voor starters, gezinnen en ouderen en een verdeling van 30-40-30 (betaalbaar-middelduur-duur). Voor starters continueren we de starterslening. Bij de woningbouwprogrammering hanteren we een mix van woningtypen en prijsklassen, zodat doorstroming op de woningmarkt mogelijk blijft. Aandacht voor lokale binding bij woningtoewijzing is daarbij uitgangspunt.

In de inrichting van de openbare ruimte blijven we kiezen voor kwaliteit. We investeren in goed onderhoud van groen, wegen en straten en zoeken een balans tussen verzorgd straatbeeld en ruimte voor biodiversiteit. Buitenruimtes moeten uitnodigen tot ontmoeting en beweging en voor iedereen veilig en toegankelijk zijn, met aandacht voor schaduw, positieve gezondheid en schone lucht.

Ook op het gebied van mobiliteit en veiligheid houden we vast aan de ingezette lijn. We werken aan een veilige en vlotte verkeersafwikkeling, met meer ruimte voor lopen en fietsen en minder afhankelijkheid van de auto. Het STOMP-principe (Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Mobility-as-a-Service en Privéauto) is uitgangspunt. Tegelijk blijven we investeren in bereikbaarheid via randwegen, een tunnel en een toekomstbestendige infrastructuur. Verkeersveiligheid en sociale veiligheid in wijken blijven daarbij onverminderd belangrijk.

Voldoende woningen bouwen

Wat willen we bereiken?
We realiseren minimaal 1.500 woningen en verbinden woningbouw met voorzieningen, infrastructuur, groen en leefbaarheid.

Wat gaan we doen?

Realisatie woningbouw: Haansberg (Oost/Zuid)

Het project Woningbouw Haansberg Oost/Zuid betreft de gebiedsontwikkeling van een nieuwe woonwijk in Etten-Leur met ruimte voor een substantiële woningbouwopgave. Naast woningbouw omvat het project de aanleg van openbare voorzieningen, infrastructuur en groen, waarbij zorgvuldig wordt afgestemd met inwoners, ontwikkelaars en andere stakeholders. Het project levert een belangrijke bijdrage aan de woningbouwambities en de toekomstige groei van Etten-Leur.

Realisatie woningbouw diverse projecten

Woningbouw Centrum - We gaan het winkelcentrumgebied upgraden en zorgen voor een toekomstbestendig winkelgebied waar het ook aantrekkelijk wonen is in het hart van Etten-Leur. In 2027 starten we met de bouw van de extra woningen gecombineerd met een upgrade van het winkelcentrum.

Woningbouw Lage Vaartkant - Er wordt een nieuwe woonwijk ontwikkeld aan de Lage Vaartkant met ruimte voor circa 280 woningen. De bouw start in 2028 en de eerste woningen worden in 2030 opgeleverd. Hiermee realiseren we een belangrijke uitbreiding van de woningvoorraad.

Overige projecten - We gaan de komende jaren verschillende inbreidingslocaties, transformatieprojecten en kleinere woningbouwinitiatieven realiseren verspreid over Etten-Leur. Deze projecten voegen woningen toe voor diverse doelgroepen zoals starters, gezinnen en ouderen.

Samenhangende gebiedsontwikkeling

Wat willen we bereiken?
We ontwikkelen gebieden integraal en wegen wonen, werken, voorzieningen, mobiliteit, recreatie en openbare ruimte in samenhang af.

Wat gaan we doen?

Onderzoek gebiedsontwikkeling en ontwikkelpotentie Stationsgebied

We onderzoeken de ontwikkelpotentie van het Stationsgebied richting de Markt. Hierbij wordt verkend welke kansen het gebied biedt voor woningbouw, voorzieningen, mobiliteit, openbare ruimte en economische ontwikkeling. Het onderzoek brengt ruimtelijke, financiële, planologische en verkeerskundige mogelijkheden en beperkingen in beeld en mondt uit in een ontwikkelrichting en prioritering voor vervolgbesluitvorming. Het doel is om samenhangende keuzes te kunnen maken over de toekomstige ontwikkeling van het Stationsgebied en de bijdrage daarvan aan de brede ruimtelijke opgaven van Etten-Leur.

Gebiedsontwikkeling Etten-Leur Noord

We onderzoeken de ontwikkelpotentie van Etten-Leur Noord. Hierbij worden de kansen en opgaven voor deelgebieden zoals het Van Bergenplein, de Leurse Haven en de Westpolderplas in samenhang beschouwd. Het onderzoek brengt ruimtelijke, economische, recreatieve, mobiliteits- en woningbouwkundige kansen in beeld en vormt de basis voor toekomstige keuze in dit gebied. Het resultaat is een gebiedsverkenning met een ontwikkelperspectief voor de langere termijn.

Plan van aanpak Digital Twin Etten-Leur

We stellen een plan van aanpak op voor de ontwikkeling en inzet van een Digital Twin binnen de gemeente Etten-Leur. Met deze Digital Twin kunnen ruimtelijke ontwikkelingen en beleidskeuzes beter worden gevisualiseerd, geanalyseerd en onderbouwd. In het eerste jaar wordt de visie, aanpak en prioritering uitgewerkt. Op basis daarvan wordt in het tweede jaar gestart met de eerste pilots en praktijktoepassingen.

Betaalbaar en passend wonen

Wat willen we bereiken?
We zorgen voor betaalbare woningen, een passende verdeling en beter gebruik van de bestaande voorraad.

Wat gaan we doen?

Langetermijnbeleid opstellen opvang Oekraïense ontheemden

We inventariseren en overleggen op de betreffende onderdelen. Er is landelijk nog geen definitieve duidelijkheid wanneer transitie moet plaatsvinden. Zodra dit duidelijk is bepalen we de consequenties.

Uitvoeren Woonzorgvisie

Dit project bestaat uit drie deelprojecten:

1. Voortzetten Subsidieregeling doorstroming ouderen op de woningmarkt - We gaan ouderen stimuleren om te verhuizen naar een beter passende woning door financiële drempels weg te nemen.
2. Opstellen beleidsregels hospitaverhuur en het splitsen van woningen - We gaan duidelijke beleidsregels opstellen voor hospitaverhuur en het splitsen van woningen.
3. (Evaluatie) starterslening - De starterslening wordt jaarlijks geëvalueerd om te beoordelen hoe effectief de regeling is en hoe deze nog aansluit op de actuele woningbehoefte.

Volkshuisvestingsprogramma

We stellen een volkshuisvestingsprogramma op waarmee we richting geven aan het woonbeleid voor de komende vier jaar. Het programma bevat realistische opgaven voor nieuwbouw en beter benutten van de bestaande voorraad, gerichte opgaven voor starters en ouderen en een duidelijke koers voor (verbeteren van) de leefbaarheid van wijken.

Volkshuisvestingsverordening

We stellen ook een volkshuisvestingsverordening op met als doel meer regie te krijgen op de verdeling en beschikbaarheid van woningen. Om op deze manier de woningvoorraad beter aan te laten sluiten op de woonbehoeften van inwoners en de toegankelijkheid van de woningmarkt te verbeteren.

Kwalitatieve, groene en toegankelijke openbare ruimte

Wat willen we bereiken?
We zorgen voor een goed onderhouden, groene, veilige en toegankelijke openbare ruimte.

Wat gaan we doen?

Uitvoeren Groenplan

We gaan gefaseerd aan de slag met wijkpaspoorten Groen, waarbij we inzichtelijk maken wat de gewenste kwaliteit en ontwikkeling van het openbaar groen per wijk is, als basis voor toekomstige inrichting, beheer en kwaliteitsverbetering. We starten in de wijken Etten-Leur Noord en Hooghuis. Vervolgens met de wijken Hoge Neer, Centrum Oost en Bannakkers. In de wijkpaspoorten hebben we ook aandacht voor de gedragscode soortenbescherming.

Uitvoeren verhardingsplan 2025-2034

We focussen ons op het onderhoud rondom goede, veilige wandel- en fietspaden.

Project Trottoironderhoud

Onder andere door de energietransitie is er een toename van de aanleg van kabels en leidingen. De trottoirs hebben hier zwaar onder te lijden en moeten vaker opnieuw bestraat worden.

Westpolderplas

We werken uit en realiseren maatregelen voor een veilige, aantrekkelijke en toekomstbestendige Westpolderplas, in samenhang met recreatie en natuur.

Bereikbare en verkeersveilige gemeente

Wat willen we bereiken?
We verbeteren bereikbaarheid, verkeersveiligheid, doorstroming en toegankelijkheid voor alle verkeersdeelnemers.

Wat gaan we doen?

Uitvoeren Tracéstudie Randweg Noord

Onderzoek Randweg Noord richt zich op het verkennen van de mogelijkheden voor een nieuwe noordelijke randweg als onderdeel van de toekomstige bereikbaarheid van Etten-Leur en de regio. Met een tracéstudie worden verschillende varianten onderzocht op verkeerskundige, ruimtelijke, financiële en milieutechnische effecten. De randweg moet bijdragen aan een betere verkeersdoorstroming, de ontsluiting van woningbouwlocaties zoals Haansberg en de versterking van de regionale en nationale mobiliteitsverbindingen.

Project Realisatie Randweg en Tunnel Etten-Leur Oost

We zetten de inzet voort voor de realisatie van de randweg oost en tunnel ter verbetering van de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en doorstroming van verkeer, niet alleen binnen Etten-Leur, ook regionaal. We werken toe naar een besluit over de volgende fase van de randweg oost en de tunnel. Hiervoor worden de benodigde technische onderzoeken uitgevoerd, varianten uitgewerkt en de lobby richting rijk, provincie en regio voortgezet. De resultaten vormen de basis voor de besluitvorming over de daadwerkelijke start van realisatie.

Uitvoering Mobiliteitsplan

We voeren de Mobiliteitsvisie en het Mobiliteitsplan uit. Hiervoor werken we aan diverse maatregelen en projecten op het gebied van bereikbaarheid, verkeersveiligheid, leefbaarheid en duurzame mobiliteit. Denk hierbij aan een toegankelijke en veilige openbare ruimte, uniforme inrichting van rotondes en een onderzoek naar deelvervoer en mobiliteithubs. Daarnaast monitoren we de voortgang van het Mobiliteitsplan en komen we bij de raad terug met een evaluatie van de uitvoering en de bereikte resultaten.

Planning Programma Wonen en verplaatsen

	2026	2027	2028	2029	2030
1. Realisatie woningbouw: Haansberg (Oost/Zuid)	x	x	x	x	x
2. Realisatie woningbouw diverse projecten	x	x	x	x	x
3. Volkshuisvestingsprogramma	x	x	x	x	x
4. Uitvoeren Woonzorgvisie	x	x			
5. Onderzoek gebiedsontwikkeling en ontwikkelpotentie Stationsgebied			x	x	
6. Gebiedsontwikkeling Etten-Leur Noord		x	x		
7. Plan van aanpak Digital Twin Etten-Leur	x	x	x		
8. Uitvoeren Groenplan	x	x	x	x	x
9. Project Trottoironderhoud		x	x	x	x
10. Uitvoeren verhardingenplan 2025-2034	x	x	x	x	x
11. Project Realisatie Randweg en Tunnel Etten-Leur Oost	x	x	x	x	x
12. Uitvoeren Tracéstudie Randweg Noord	x	x			
13. Uitvoering Mobiliteitsplan	x	x	x	x	

Indicatoren Programma Wonen en verplaatsen

Voldoende woningen bouwen
- Aantal nieuwbouwwoningen
- Groei woningvoorraad
- Woningvoorraad naar eigendom en prijsklasse

Bron: Waarstaatjegemeente (Bouwen en wonen / Lokale monitor wonen)

Betaalbaar en passend wonen
- Voorraad sociale huurwoningen ten opzichte van de totale woningvoorraad
- Percentage woningbouw programmering conform 30-40-30

Bron: Waarstaatjegemeente (Bouwen en wonen / Lokale monitor wonen)

Kwalitatieve, groene en toegankelijke openbare ruimte
- Waardering 'Staat van de buurt'
- Boomkroonbedekking
- Waardering leefomgeving
- Fysieke leefomgevingskwaliteit, als onderdeel van staat openbare ruimte

Bron: Waarstaatjegemeente (Burgerpeiling en Duurzame leefomgeving)
en Klimaateffectatlas.nl

Bereikbare en verkeersveilige gemeente
- Verkeersongevallen
- Verkeersslachtoffers
- Bereikbaarheid van voorzieningen
- Etten-Leur als Fietsstad
- Deelmobiliteit

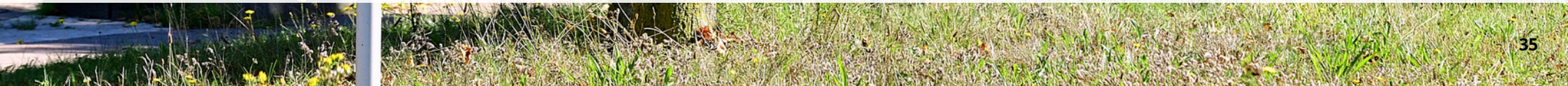
Bron: Waarstaatjegemeente (Mobiliteit)

Programma 4
Economie en werk in Etten-Leur

Programma Economie en werk richt zich op een sterke, toekomstgerichte economie met ruimte voor ondernemerschap, werkgelegenheid en brede welvaart. Het gaat om een goed ondernemersklimaat, toekomstbestendige bedrijventerreinen, onderwijs/arbeidsmarkt, levendige centra, toerisme/recreatie, agrarische sector en wijkeconomie.

Wat zetten we door?

Samen met ondernemers, inwoners en partners blijven we bouwen aan een gezonde en toekomstgerichte economie in Etten-Leur. Een economie die kansen biedt voor iedereen, waarin werken loont en waarin ondernemerschap ruimte krijgt. We houden vast aan het uitgangspunt dat een sterk ondernemersklimaat en aantrekkelijke werkgelegenheid onmisbaar zijn voor een vitale gemeente, ook voor mensen met een aandoening of een afstand tot de arbeidsmarkt. Werk is meer dan inkomen; het is een manier om mee te doen en erbij te horen.

We zetten de koers voort richting een duurzame en circulaire economie, met het gezamenlijke doel om in 2050 volledig circulair te zijn. Als gemeente nemen we daarin zelf verantwoordelijkheid en geven we het goede voorbeeld. We stimuleren ondernemers om te vernieuwen, te verduurzamen en samen te werken, en we kijken daarbij nadrukkelijk naar kwaliteit, toegevoegde waarde en maatschappelijke impact. Zie voor circulaire economie het programma ‘Duurzaam denken en doen in Etten-Leur'.

We blijven investeren in een sterk vestigingsklimaat met vitale bedrijventerreinen en ruimte voor ondernemerschap. Werklocaties zien we niet alleen als plekken om te werken, maar als onderdeel van onze gemeenschap. Ze bieden ruimte voor innovatie, ontmoeting en samenwerking met onderwijs, cultuur en welzijn. Bedrijventerrein Vosdonk en andere werklocaties blijven daarbij belangrijk voor de economische kracht van Etten-Leur.

Het centrum van Etten-Leur ontwikkelen we verder als een bruisende plek van beleving en ontmoeting. We houden vast aan een levendig en aantrekkelijk centrum met een onderscheidend en lokaal winkelaanbod, passende horeca en ruimte voor evenementen.

Vergroening, goede bereikbaarheid en aandacht voor verblijfskwaliteit en levendigheid blijven leidend bij de afwerking en doorontwikkeling van de winkelgebieden Kerkwerve en Etten-Leur Noord waar we het gratis parkeren continueren. Door samen te werken met ondernemersorganisaties, onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners versterken we de lokale economie, de wijkeconomie en de balans tussen werken en wonen. Zo investeren we in een levendig Etten-Leur waar economie, wonen en welzijn met elkaar verbonden zijn.

Toekomstbestendige bedrijventerreinen

Wat willen we bereiken?
We maken bedrijventerreinen economisch vitaal, duurzaam, veilig en aantrekkelijk door samenwerking en innovatie.

Wat gaan we doen?

Programma Transitie Bedrijventerrein Vosdonk (STEC)

We voeren de aanbevelingen van het STEC-rapport uit voor bedrijventerrein Vosdonk. Het programma bestaat uit een groot aantal samenhangende projecten en maatregelen gericht op het versterken van de economische vitaliteit, duurzaamheid, veiligheid en aantrekkelijkheid van het bedrijventerrein.

Innovatie- en Verduurzamingsproject Superflex Vosdonk

De gemeente onderzoekt en ontwikkelt op de locatie Parallelweg 1 het concept Superflex als aanjager voor een toekomstbestendig bedrijventerrein Vosdonk. Het project richt zich op vier samenhangende sporen: het verminderen van netcongestie door energiedeling, de ontwikkeling van een openbaar laadplein, het stimuleren van innovatie binnen de maakindustrie en het faciliteren van samenwerking tussen ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen. Daarnaast wordt gekeken naar het zo functioneel inzetten van het monumentendeel.

Project Grote Oogst Vosdonk

Dit project richt zich op het verduurzamen van bedrijventerrein Vosdonk door het terugdringen van energieverbruik, het verminderen van CO2-uitstoot en het stimuleren van duurzame energieoplossingen. Dit doen we in samenwerking met ondernemers, netbeheerders en andere partners.

Onderzoek naar BedrijfsInvesteringsZone (BIZ) of Ondernemersfonds voor bedrijventerreinen

We verkennen de mogelijkheden voor het invoeren van een BIZ of een ondernemersfonds binnen de gemeente. Hierbij wordt onderzocht hoe ondernemers gezamenlijk kunnen investeren in de aantrekkelijkheid van veiligheid, bereikbaarheid en economische vitaliteit van winkelgebieden bedrijventerreinen. Daarnaast gaan we ook voor het centrum een Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) instellen. De focus ligt op het centrumgebied, waar deze instrumenten kunnen bijdragen aan ontwikkelingen zoals de versterking van de Kop van de Markt en een toekomstbestendig en aantrekkelijk voorzieningenaanbod.

Levendige centra en vitale wijkvoorzieningen

Wat willen we bereiken?
We versterken de economische vitaliteit en aantrekkelijkheid van het centrum en de wijkwinkelgebieden.

Wat gaan we doen?

Onderzoek naar BedrijfsInvesteringsZone (BIZ) of Ondernemersfonds voor centra

We verkennen de mogelijkheden voor het invoeren van een BIZ of een ondernemersfonds binnen de gemeente. Hierbij wordt onderzocht hoe ondernemers gezamenlijk kunnen investeren in de aantrekkelijkheid van veiligheid, bereikbaarheid en economische vitaliteit van winkelgebieden bedrijventerreinen. De focus ligt op het centrumgebied, waar deze instrumenten kunnen bijdragen aan ontwikkelingen zoals de versterking van de Kop van de Markt en een toekomstbestendig en aantrekkelijk voorzieningenaanbod.

Herinirichting Markt

De herinrichting van de Markt richt zich op het creëren van een aantrekkelijk, veilig en toekomstbestendig centrumgebied. Daarbij wordt de Markt autoluwer ingericht, met meer ruimte voor ontmoeten, verblijven, evenementen, terrassen, groen en langzaam verkeer. Het project draagt bij aan een sterker centrum, een betere ruimtelijke kwaliteit en een aantrekkelijk vestigings- en verblijfsklimaat voor inwoners, bezoekers en ondernemers.

Doorontwikkeling Kerkwerve en Van Bergenplein

Dit project richt zich op de toekomstbestendige ontwikkeling van Kerkwerve en het Van Bergenplein als belangrijke wijkvoorzieningen binnen Etten-Leur. Voor Kerkwerve wordt onderzocht hoe de kwaliteit van de openbare ruimte kan worden verbeterd, onder meer op het gebied van groen, parkeren, verblijfskwaliteit. Voor het Van Bergenplein ligt de focus op de herontwikkeling van de zuidzijde van het plein, waarbij aansluiting wordt gezocht bij de bredere gebiedsontwikkeling van Etten-Leur Noord. Het project moet leiden tot aantrekkelijke, vitale en goed functionerende wijkcentra die bijdragen aan een toekomstbestendig voorzieningenniveau voor inwoners. Dit heeft ook een relatie met de nog op te stellen ontwikkelrichting Etten-Leur Noord.

Stimuleren wijkeconomie

Stimuleren Wijkeconomie richt zich op het versterken van lokaal ondernemerschap en economische activiteiten in wijken. Hierbij wordt ingezet op initiatieven zoals wijkeconomie in Haansberg, het stimuleren van kleinschalige bedrijvigheid en het verkennen van een regelarme zone voor startende en jonge ondernemers. Het doel is om economische kansen dichter bij inwoners te brengen, innovatie te stimuleren en bij te dragen aan levendige en toekomstbestendige wijken. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij initiatieven zoals de Superflex Vosdonk.

Vrijetijdseconomie, toerisme en erfgoed

Wat willen we bereiken?
We vergroten de recreatieve en toeristische aantrekkelijkheid en benutten erfgoed voor een herkenbare identiteit.

Wat gaan we doen?

Opstellen uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie

We stellen een uitvoeringsprogramma op voor vrijetijdseconomie waarin we aandacht hebben voor een gezamenlijke marketingstrategie en uitvoeringsplan toerisme.

Plan behoud en beleving erfgoed

Wij versterken de identiteit van Etten-Leur door het opstellen en uitvoeren van een plan gericht op behoud, bescherming, beleefbaarheid en benutting van cultuurhistorische waarden van ons erfgoed. Zo dragen wij bij aan een aantrekkelijke leefomgeving, versterken wij de verbinding met ons verleden en benutten wij erfgoed als motor voor toerisme, recreatie, educatie en gebiedsontwikkeling.

Toekomstbestendige agrarische sector en buitengebied

Wat willen we bereiken?
Het creëren van een vitaal en toekomstbestendig buitengebied met perspectief voor agrarische ondernemers.

Wat gaan we doen?

Programma Toekomstbestendig Buitengebied

Het programma Toekomstbestendig Buitengebied geeft uitvoering aan verschillende moties van de gemeenteraad en richt zich op de toekomst van de agrarische sector binnen Etten-Leur. Daarbij wordt gewerkt aan beleidsontwikkeling rondom vrijkomende agrarische bebouwing (VAB), ontwikkelrichtingen voor het omgevingsplan, mogelijkheden voor sloopregelingen en de balans tussen landbouw, wonen, natuur, recreatie en andere functies in het buitengebied.

We gaan onderzoek doen naar het creëren van woonvormen in het buitengebied binnen de geldende ruimtelijke en wettelijke kaders. Aanleiding is de wens van de raad om kansen te verkennen voor bijvoorbeeld mantelzorgwoningen, erfwonen, woningsplitsing en andere kleinschalige woonconcepten. Het doel is bij te dragen aan de woningbehoefte, de leefbaarheid van het buitengebied te versterken en de bestaande ruimte efficiënter te benutten.

Planning Programma Economie en werk

	2026	2027	2028	2029	2030
1. Programma Transitie Bedrijventerrein Vosdonk (STEC)	x	x	x	x	x
2. Project Grote Oogst Vosdonk	x	x			
3. Onderzoek naar BIZ of Ondernemersfonds voor **centra**	x	x	x		
4. Onderzoek naar BIZ of Ondernemersfonds voor **bedrijventerreinen**	x	x			
5. Herinrichting Markt	x	x			
6. Doorontwikkeling Kerkwerve en Van Bergenplein			x	x	
7. Innovatie- en Verduurzamingsproject Superflex Vosdonk		x	x		
8. Opstellen uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie		x			
9. Plan behoud en beleving erfgoed			x		
10. Stimuleren wijkeconomie (o.a. thema in Haansberg)	x	x	x		
11. Programma Toekomstbestendig Buitengebied	x	x			

Indicatoren Programma Economie en werk

Toekomstbestendige bedrijventerreinen

- Banen op bedrijventerreinen
- Bedrijfsvestigingen
- Leegstand niet-woningen
- Innovatiescore
- Groei van het aantal vestigingen per 10.000 inwoners
- Positie van Vosdonk als innovatief bedrijventerrein

Bron: Waarstaatjegemeente (Ruimte voor werken en ondernemen), Kamer van koophandel (regiotool), Innovatiespotter

Levendige centra en vitale wijkvoorzieningen

- Leegstand winkels
- Winkelvloeroppervlak
- Waardering centrum/openbare ruimte
- Leegstand in het centrum
- Keurmerk Veilig Ondernemen
- Ontwikkeling starters en stoppers
- Waardering aanbod horeca
- Waardering winkelaanbod
- Waardering parkeren auto

Bron: Waarstaatjegemeente (Ruimte voor werken en ondernemen, Burgerpeiling), Keurmerk veilig ondernemen, Koopstromenonderzoek en en Kamer van Koophandel (regiotool)

Toekomstbestendige agrarische sector en buitengebied

- Aantal nieuwe gerealiseerde woonvormen
- Aantal recreatieve ontwikkelingen buitengebied

Bron: eigen registratie

Vrijetijdseconomie, toerisme en erfgoed

- Overnachtingen
- Verblijfsgasten

Bron: Waarstaatjegemeente (Ruimte voor werken en ondernemen) en Visit Brabant

Programma 5
Duurzaam denken en doen in Etten-Leur

Programma Duurzaam denken en doen gaat over een toekomstbestendig Etten-Leur dat duurzaam, gezond en leefbaar blijft. De focus ligt op klimaatbestendige wijken, biodiversiteit, circulaire economie, verduurzaming van woningen en bedrijven, afval als grondstof, energieoplossingen en een gezonde leefomgeving. Daarbij letten we goed op tempo, betaalbaarheid en draagvlak.

Wat houden we vast?

Wij houden vast aan duurzaam denken en doen als brede opdracht voor onze gemeente. Duurzaamheid gaat voor ons over het zorgvuldig omgaan met onze leefomgeving, onze economie en onze samenleving, nu en voor de generaties na ons. We blijven zoeken naar balans tussen wonen, werken, natuur en gezondheid, waarbij we oog houden voor wat inwoners en ondernemers vandaag nodig hebben én wat morgen mogelijk blijft.

We blijven werken aan een klimaatbestendige en groene gemeente, met aandacht voor biodiversiteit, circulair gebruik van grondstoffen en een gezonde leefomgeving. Natuurinclusief bouwen, hergebruik van materialen en slimme keuzes in de openbare ruimte blijven vaste onderdelen van onze afwegingen. We onderzoeken de mogelijkheid van een Circulair Ambachtscentrum.

We bouwen verder op samenwerking als kern van onze aanpak. Samen met inwoners, ondernemers, regiogemeenten en partners zoals woningcorporaties, het waterschap en netbeheerders werken we aan oplossingen die passen bij Etten-Leur. Initiatieven uit de samenleving krijgen ruimte en ondersteuning, zodat iedereen kan bijdragen aan een duurzame leefomgeving, ongeacht inkomen of woonsituatie.

Daarbij blijven we realistisch. We vinden het belangrijk dat verduurzaming haalbaar en betaalbaar is, en dat inwoners en ondernemers weten welke ondersteuning en subsidies beschikbaar zijn. We kiezen voor duidelijke doelen en een manier van werken die uitnodigt tot meedoen en vooruitkijken.

Circulaire economie en grondstoffen

Wat willen we bereiken?
We maken hergebruik steeds meer de norm, verminderen restafval en werken toe naar een circulaire gemeente.

Wat gaan we doen?

Uitvoeren beleidsplan circulaire economie

Dit project bestaat uit vier deelprojecten:
1. Actualiseren en implementeren van het plan (2026)
2. Onderzoek klimaatberaad Etten-Leur (2026)
3. Ontwikkelen circulaire kaart Etten-Leur (2027)
4. Pilot Delen in de Wijk (2027-2028)

Bouw nieuwe gemeentewerf en aanpassingen Milieustraat

We gaan van een Voorlopig Ontwerp naar een Definitief Ontwerp voor de gemeentewerf en starten deze periode met de bouw van de gemeentewerf.

Onderzoeken mogelijkheden Circulair Ambachtscentrum

We doen onderzoek naar de haalbaarheid van het Circulair Ambachtscentrum. De uitkomst van dit onderzoek moet leiden tot een advies. Bij een positief advies vormt het onderzoek input voor de besluitvorming.

Uitvoeren programma circulaire economie

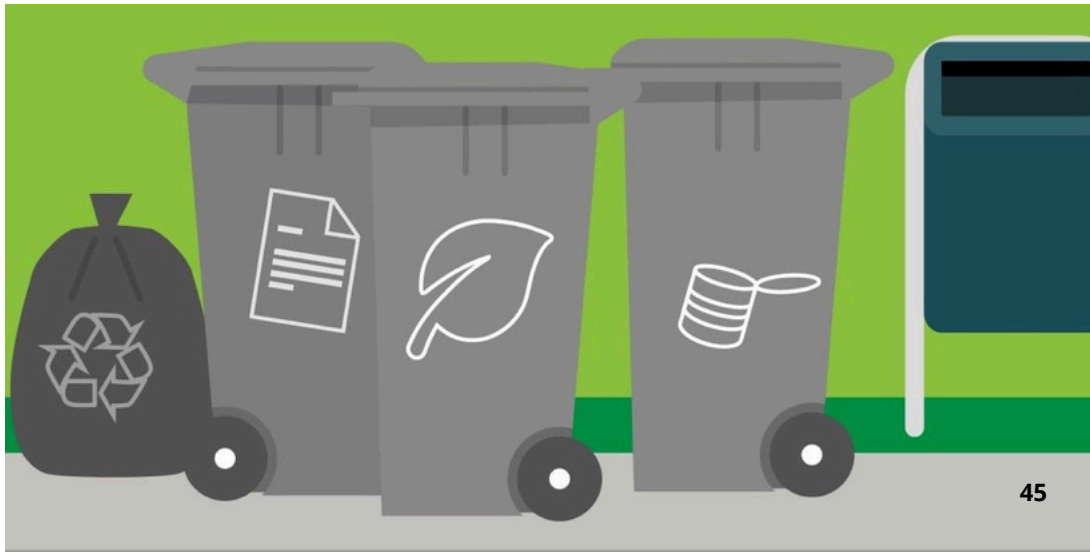
Binnen het programma zijn verschillende deelprojecten:
1. Door afval(materiaal) stromen samen met ondernemers in beeld te brengen, identificeren we kansen voor het sluiten van grondstofkringlopen.
2. In een nieuw plan MVOI borgen we een proces, de rollen en de evaluaties.
3. Met pilots doen we ervaring op met biobased en circulaire materialen en leren hoe de markt hiermee omgaat.

Uitvoering motie Afval en aanpak bijplaatsingen

Realiseren van verbeteractie op gebied van afvalinzameling, afvalscheiding en het terugdringen bijplaatsingen en het bevorderen van een schone leefomgeving. Dit doen we door gerichte communicatie, gedrag, monitoring, afvalcoaching en handhaving. We starten bij de hotspotlocaties en supermarktlocaties. Op de Trompetlaan, Van Bergenplein, Schoonhout en Kerkwerve voeren we samen met een communicatiebureau een gedragsgerichte pilot uit.

Onderzoek en actualisatie Afvalbeleid

We onderzoeken verbeterpunten in de inzameling van reststromen. Daarbij betrekken we de uitvoering van de motie Afval, de uitkomsten van de hotspotaanpak, de ontwikkeling van het Circulair Ambachtscentrum, de milieustraat en relevante landelijke ontwikkelingen zoals de ketenovereenkomst met de verpakkingsindustrie. Op basis van het onderzoek bepalen we of actualisatie van het Inzamelbeleidsplan (afval 2020) nodig is.

Aardgasvrije en energiezuinige woningen

Wat willen we bereiken?
We ondersteunen inwoners bij betaalbaar isoleren en verduurzamen en bereiden wijken voor op een aardgasvrije toekomst.

Wat gaan we doen?

Verduurzamen huurwoningen

We stimuleren verduurzaming van (huur)woningen in verschillende wijken. We zijn gestart in de wijk Banakkers in samenwerking met Woningcorporatie Alwel gaat in de wijk 222 huurwoningen renoveren en verduurzamen. Woningeigenaren in de doelgroep ontvangen een aanbod om te isoleren. Daarna komt Wijk Noord (2027-2028) aan de beurt en vanaf 2028 Centrum Oost.

Vaststellen en uitvoeren Warmteprogramma

We werken aan een aardgasvrij(-ready) Etten-Leur door het warmteprogramma vast te stellen (2026-2027), de mogelijkheden voor een regionaal warmtenet te onderzoeken (2026-2027), wijkuitvoeringsplannen op te stellen (2027 en verder) en de voortgang periodiek te evalueren.

Subsidie isolatie-aanpak particuliere woningen

We voeren een isolatieaanpak uit voor particuliere woningeigenaren. Inwoners kunnen gebruikmaken van een gemeentelijke isolatiesubsidie (tot € 2.000) en voor specifieke doelgroepen met een lagere WOZ-waarde en minder energiezuinige woningen, een aanvullende subsidie vanuit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie (tot € 2.000).

Energie-infrastructuur en netcongestie

Wat willen we bereiken?
We beperken netcongestie, stimuleren lokaal energiegebruik en onderzoeken alternatieve energie-infrastructuur.

Wat gaan we doen?

Bestrijden netcongestie

Om de leveringszekerheid van elektriciteit te waarborgen en de gevolgen van netcongestie te beperken, zetten wij actief in op de aanpak van netcongestie via de gemeentelijke taskforce netcongestie. Deze taskforce werkt aan (praktische) maatregelen om knelpunten in het elektriciteitsnet te voorkomen en op te lossen.

In overleg met Enexis werken we aan het vergroten en versterken van bestaand netwerk. Wij faciliteren deze uitbreiding- en versterkingsopgave, waaronder de realisatie van extra middenstations, transformatorhuizen en de verzwaring van het elektriciteitsnet.

Duurzame en innovatieve bedrijven

Wat willen we bereiken?
We ondersteunen bedrijven bij energiebesparing, duurzame energie, circulariteit en innovatie.

Wat gaan we doen?

Uitvoeren convenant Schoon en Emissieloos Bouwen

Bij inzet van emissieloos bouwmaterieel in bouwprojecten waar de gemeente opdrachtgever is, kunnen we een rijksbijdrage krijgen in de vorm van de SPUK SEB. Hiervoor moet een correcte registratie van ingezet materieel bijgehouden worden, en per project gezorgd worden dat de spuk aanvraag volledig en kloppend is.

Groen Gas Etten-Leur

We verkennen de mogelijkheden van een monovergistingsinstallatie op bedrijventerrein Vosdonk. Doel is dagverse mest van meerdere veehouderijen uit de regio verwerken tot: Groen gas (vervanger van aardgas), kunstmestvervanger en herbruikbare CO2-stromen. De gemeente werkt in dit initiatief samen met de lokale ZLTO-afdeling.

Leidraad duurzaam bouwen opstellen

We voeren het plan uit om eigen vastgoed te verduurzamen. Dit sluit aan op de doelstellingen van de CO2-prestatieladder.

Klimaatbestendige en gezonde leefomgeving

Wat willen we bereiken?
Etten-Leur ontwikkelt zich tot duurzame, gezonde en toekomstbestendige gemeente.

Wat gaan we doen?

Kaderrichtlijn Water uitwerken en uitvoeren

In samenwerking met de Waterkring en het Waterschap Brabantse Delta werken we de Kaderrichtlijn uit.

Lokale Maatlat Klimaatadaptie Etten-Leur

De landelijke Maatlat krijgt zijn uitwerking in een zgn "Lokale Maatlat". Zo ontwikkelen we strategisch en gebiedsgericht beleid waarin onze ambities zijn vertaald ten aanzien van klimaatadaptatie.

Integraal Actieplan hitte (IAH)

We werken alle acties uit die we op korte en langere termijn oppakken om de leefomgeving en gebouwen zo in te richten en aan te passen dat deze beter bestand zijn tegen hitte. De basis hiervoor is de Menukaart Hitte: Gebied, Gebouw, Gezondheid. We streven naar het bieden van een koelere en gezondere leefomgeving.

Duurzame gebouwen en vastgoed

Wat willen we bereiken?
We verduurzamen gemeentelijke en maatschappelijke gebouwen en stimuleren toekomstbestendig bouwen.

Wat gaan we doen?

Verduurzaming Maatschappelijk vastgoed

Samen met beheerders en gebruikers van maatschappelijk vastgoed stellen we duurzame meerjarenonderhoudsplannen op. Hiermee bepalen we de route naar aardgasvrij vastgoed, koppelen we verduurzamingsmaatregelen aan onderhoudsmomenten en benutten we beschikbare subsidiemogelijkheden om de transitie versneld en betaalbaar uit te voeren. Daarnaast gaan we door met het verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Planning Programma Duurzaam denken en doen

	2026	2027	2028	2029	2030
1. Uitvoeren beleidsplan circulaire economie	x	x	x		
2. Bouw nieuwe gemeentewerf en aanpassingen Milieustraat		x	x		
3. Onderzoeken mogelijkheden Circulair Ambachtscentrum		x			
4. Uitvoering motie Afval en aanpak bijplaatsingen		x	x	x	
5. Onderzoek en actualisatie Afvalbeleid 2020 in relatie tot Grondstoffenbeleidsplan				x	x
6. Vaststellen en uitvoeren Warmteprogramma	x	x	x	x	x
7. Bestrijden netcongestie	x	x	x	x	x
8. Uitvoeren convenant Schoon en Emmissieloos Bouwen	x	x			
9. Groen Gas Etten-Leur	x	x			
10. Kaderrichtlijn Water uitwerken en uitvoeren	x	x	x		
11. Lokale Maatlat Klimaatadaptatie Etten-Leur.		x			
12. Integraal Actieplan hitte (IAH)	x	x			
13. Leidraad duurzaam bouwen opstellen	x				
14. Verduurzamen huurwoningen			x	x	
15. Verduurzaming Maatschappelijk vastgoed		x	x	x	x
16. Subsidie isolatie lokale middelen (+ natuurvriendelijk isoleren)	x		x	x	
17. Uitvoeren programma Circulaire economie		x	x		

Indicatoren Programma Duurzaam denken en doen

Circulaire economie en grondstoffen
- Huishoudelijk restafval per inwoner
- Kg GFT-afval per inwoner
- Afvalscheidingspercentage
- Hergebruik van materialen
- Grof huishoudelijk restafval per inwoner

Bron: Waarstaatjegemeente (Duurzame leefomgeving), Rijkswaterstaat afvalmonitor en Saver

Aardgasvrije en energiezuinige woningen
- Gemiddeld gasverbruik woningen
- Energielabels woningen
- Percentage woningen van het aardgas af
- Percentage woningen met geregistreerde zonnepanelen

Bron: Waarstaatjegemeente (Energietransitie en Bouwen en wonen) en Regionale Klimaatmonitor.

Energie-infrastructuur en netcongestie
- Elektriciteitsverbruik
- Hernieuwbare elektriciteit
- Energiegebruik bedrijven
- Percentage bekende hernieuwbare energie

Bron: Waarstaatjegemeente (Energietransitie) en Regionale klimaatmonitor.

Duurzame en innovatieve bedrijven
- CO2-uitstoot
- Luchtkwaliteit fijnstof en stikstofdioxide
- Aandeel emissieloos bouwmaterieel

Bron: Waarstaatjegemeente (Duurzame leefomgeving en Gezondheid) en lokale projectregistratie.

Klimaatbestendige en gezonde leefomgeving
- Hitte-eilandeffect
- Oppervlakte groen
- Oppervlakte bomen

Bron: Waarstaatjegemeente (Duurzame leefomgeving)

Duurzame gebouwen en vastgoed
- Energieverbruik maatschappelijk vastgoed
- CO2-uitstoot maatschappelijk vastgoed

Bron: Lokale vastgoed- en energieregistratie, Waarstaatjegemeente (Energietransitie) en CO2 Prestatieladder.

Colofon

Uitgave gemeente Etten-Leur

Tekst en vormgeving:
Gemeente Etten-Leur

Foto’s:
Gemeente Etten-Leur
Peter van Trijen
Pierre van Damme

oktober 2026

GEMEENTE
ETTEN-LEUR

